

УДК 343.133
DOI <https://doi.org/10.32782/pyuv.v6.2023.29>

С. О. Коропецька

orcid.org/0000-0001-9881-3031

кандидат юридичних наук, доцент,

*доцент кафедри кримінального процесу та криміналістики
Івано-Франківського навчально-наукового юридичного інституту
Національного університету «Одеська юридична академія»*

В. А. Савченко

orcid.org/0000-0002-2728-9794

кандидат юридичних наук, доцент,

*доцент кафедри кримінального процесу та криміналістики
Івано-Франківського навчально-наукового юридичного інституту
Національного університету «Одеська юридична академія»*

СКОРочЕНИЙ СУДОВИЙ РОЗГЛЯД У КРИМІНАЛЬНОМУ ПРОВАДЖЕННІ В УКРАЇНІ: НОВЕЛИ ТА ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД

Постановка проблеми. Парламентська асамблея Ради Європи нагадує про зобов'язання держав-членів забезпечити справедливий судовий розгляд у кримінальних провадженнях та зазначає, що у багатьох державах-членах Ради Європи та в державах, які мають статус спостерігача або інший статус в Раді Європи або Асамблеї, постійні кримінальні процеси поступово були замінені різними формами систем відмови від судового розгляду або окремих його елементів. У ряді країн лише меншість засуджень в кримінальному порядку все ще засновується на регулярних судових процесах [1].

Із прийняттям 13 квітня 2012 року чинного зараз Кримінального процесуального кодексу України у ч. 3 ст. 349 було закріплено норму, згідно з якою «суд має право, якщо проти цього не заперечують учасники судового провадження, визнати недоцільним дослідження доказів щодо тих обставин, які ніким не оспорується» [2]. Відповідно суд отримав право прийняти рішення про проведення спрощеного судового розгляду.

Водночас чимало питань, що стосуються правової регламентації такого розгляду залишились не до кінця врегульованими, на що звертали увагу науковці та практики (щодо обов'язкової участі потерпілого або його представника, участі захисника, обмеження кола кримінальних проваджень, у яких можливе проведення скороченого судового слідства, дій суду у випадках, коли обвинувачений у судових дебатах або при виголошенні останнього слова повідомить про нові обставини, які мають істотне значення для справи або спростовують пред'явлене йому обвинувачення, регламентація особливостей мотивування вироку, ухваленого у результаті проведення скороченого судового слідства та ін.). Не дав чітких відповідей на чимало питань

у свій час і Вищий спеціалізований суд з розгляду цивільних і кримінальних справ України, Верховний Суд подібні питання не розглядав та не роз'яснював. Усе це вказує на актуальність окресленої проблеми.

Оцінка стану літератури. Слід також сказати, що науковцями мало уваги приділено цій темі, не враховуючи дослідження певних її аспектів окремими авторами, серед яких Д. Великодний, І. Канюка, Л. Лобойко, В. Павлов.

Метою даної статті буде дослідження скороченого судового розгляду з урахуванням напрацювань науковців, аналізу судової практики та правового досвіду низки зарубіжних держав.

Завданням дослідження є окреслення виявлених прогалин в інституті скороченого судового розгляду та внесення пропозицій щодо їх усунення.

Судовий розгляд є центральною стадією судочинства, який представляє собою систему процесуальних дій суду та учасників кримінального провадження, послідовне проведення яких спрямоване на всебічне, повне і неупереджене дослідження матеріалів кримінальних проваджень і постановлення законного, обґрунтованого та справедливого судового рішення.

Згідно ч. 2 ст. 349 КПК обсяг доказів, які будуть досліджуватися, та порядок їх дослідження визначаються ухвалою суду і в разі необхідності можуть бути змінені. В той же час відповідно до ч. 3 ст. 349 КПК суд має право, якщо проти цього не заперечують учасники судового провадження, визнати недоцільним дослідження доказів щодо тих обставин, які ніким не оспорується [2], що створює підставу для проведення скороченого судового розгляду в режимі процесуальної та ресурсної економії. Відсутність заперечень варто тлумачити як погодження сторін

судового розгляду із недоцільністю дослідження доказів у провадженні через те, що ніхто не оспорує ці факти.

Умовами проведення такого судового розгляду законодавець назвав наступні: відсутність заперечень учасників судового провадження; наявність обставин, які ніким не оспоруються; усвідомлення учасниками судового провадження змісту таких обставин; відсутність сумнівів у добровільності їх позиції; позбавлення права на оскарження цих обставин в апеляційному порядку (ч. 3 ст. 349 КПК).

Вищий спеціалізований суд з розгляду цивільних і кримінальних прав «Про деякі питання порядку здійснення судового розгляду в судовому провадженні у першій інстанції відповідно до Кримінального процесуального кодексу України» додатково роз'яснив, що якщо обвинувачений повністю визнає свою вину в інкримінованому йому органом досудового розслідування кримінальному правопорушенні, погоджується з кваліфікацією вчиненого ним діяння, а прокурор, потерпілий не висловлюють жодних заперечень щодо встановлених обставин, – суд вправі визнати недоцільним дослідження доказів, поданих на підтвердження події кримінального правопорушення, винуватості обвинуваченого у вчиненні кримінального правопорушення тощо. При цьому суд зобов'язаний з'ясувати чи правильно розуміють зазначені особи зміст цих обставин, переконатися у добровільності їх позиції та роз'яснити цим особам, що у такому випадку вони будуть позбавлені права оскаржити ці обставини в апеляційному порядку. Ці роз'яснення суду та пояснення обвинуваченого, потерпілого, прокурора та інших мають бути відображені в усіх засобах фіксування кримінального провадження. При цьому ВССУ наголосив, що незалежно від обсягу доказів, які досліджуватимуться судом, зокрема, внаслідок визнання недоцільним дослідження доказів щодо тих обставин, які ніким не оспоруються, допит обвинуваченого здійснюється обов'язково, крім випадку, якщо ця особа відмовилася від давання показань або якщо суд розглядає обвинувальний акт щодо кримінальних проступків у спрощеному порядку, що згідно з ч. 1 ст. 381 КПК здійснюється за відсутності учасників судового провадження [3].

Таким чином, до переліку умов проведення скороченого судового розгляду Судом було рекомендаційно включено додаткові умови, які ще не знайшли свого належного відображення у КПК, однак беруться до уваги суддями: повне визнання обвинуваченим своєї вини; згода з кваліфікацією вчиненого ним діяння; обов'язковий допит обвинуваченого.

З огляду на чітке дотримання наведених вимог здається, що складних питань при роз-

гляді кримінальних проваджень за спрощеною процедурою не виникає. Адже обов'язок суду фактично зводиться лише до перевірки добровільності та істинності позицій сторін, які виражаються в особистісному волевиявленні на основі внутрішнього переконання й відсутності психологічного та фізичного впливу на учасників процесу.

Однак судді звертають увагу на те, що при спрощеному розгляді, всупереч вимогам ст. 23 КПК, об'єктивно унеможлиблюється ретельна перевірка доказів, наданих стороною обвинувачення, як щодо їх належності, допустимості та достовірності, так і в цілому законності проведення досудового розслідування. Адже сторонами провадження не оспорується встановлені досудовим розслідуванням обставини вчиненого діяння. Як наслідок, дослідження доказів у повному обсязі перетворюється на формальність, в якій взагалі відсутня будь-яка змагальність.

Як відмічає суддя Прилуцького міськрайонного суду Чернігівської області Володимир Павлов, без перебільшення можна стверджувати, що вироком суду легалізуються всі процесуальні порушення, які можуть бути допущені органом досудового слідства, оскільки учасники провадження не наполягають на їх перевірці. За таких умов, мабуть, важко стверджувати про дотримання основоположних принципів кримінального судочинства – змагальності та об'єктивності.

На жаль, є багато прикладів, коли суддів звинувачують у необ'єктивності розгляду кримінального провадження з підстав неперевірки доказів за умови проведення скороченого провадження. Дійсно, такі звинувачення мають під собою певне підґрунтя, адже «суд має право, а не обов'язок» здійснювати розгляд в скороченому провадженні. Водночас досить складно заперечувати подібні твердження, незважаючи на безумовне та чітке дотримання судом умови і підстав застосування такої процедури [4].

Суддя Верховного Суду Л. М. Лобойко ще у 2002 році говорив про те, що спрощення в проведенні судового слідства, яке полягає в обмеженні дослідження доказів у справі, призведе до наближення форми процесу не до змагальної, а навпаки, до інквізиційної, за якої суд може перетворитися на «штампувальника» обвинувачень, висунутих органами досудового слідства і прокуратури [5].

Мають місце випадки, коли суд сам не виконує вимоги ч. 3 ст. 349 КПК, проводячи скорочений судовий розгляд. Так, 2 лютого 2021 р. Верховний Суд колегією суддів Другої судової палати Касаційного кримінального суду у справі № 640/4713/19 задовольнив касаційну скаргу захисника на рішення суду, який порушив правила спрощеного провадження.

Вироком районного суду особу визнано винуватою та засуджено до покарання у виді позбавлення волі: за ч. 3 ст. 185 КК на строк 4 роки; за ч. 2 ст. 289 КК – 6 років, без конфіскації майна.

У касаційній скарзі захисник зазначав, що судовий розгляд в суді першої інстанції відбувся з порушенням вимог ч. 3 ст. 349 КПК, оскільки при вирішенні питання про обсяг дослідження доказів всі учасники судового провадження вважали за необхідне дослідити їх у повному обсязі, проте усупереч цьому суд прийняв рішення про скорочений порядок дослідження доказів і не роз'яснив сторонам, що в такому випадку вони будуть позбавлені права оскаржити фактичні обставини кримінального провадження.

Верховний Суд вказав, що приписами ч. 3 ст. 349 КПК передбачено, що суд має право, якщо проти цього не заперечують учасники судового провадження, визнати недоцільним дослідження доказів щодо тих обставин, які ніким не оспорується. При цьому суд з'ясовує, чи правильно розуміють зазначені особи зміст цих обставин, чи немає сумнівів у добровільності їх позиції, а також роз'яснює їм, що у такому випадку вони будуть позбавлені права оскаржити ці обставини в апеляційному порядку. Роз'яснення учасникам судового провадження спрощеного порядку розгляду не повинно носити формальний характер. Суд, зокрема, має упевнитися в тому, що учасниками судового провадження суть такого роз'яснення сприйнята правильно та переконатися у добровільності їх позицій. Проте, як свідчить технічний запис судового провадження в суді першої інстанції, суд порушив вимоги, передбачені ч. 3 ст. 349 КПК.

Верховний Суд скасував рішення судів попередніх інстанцій і призначив новий розгляд у суді першої інстанції [6].

Наступною проблемою, з якою зіштовхнулись правники, це можливість проведення скороченого судового розгляду в порядку ч. 3 ст. 349 КПК щодо осіб, які володіють фізичними чи психічними вадами або ж страждають на такі хвороби. Здавалося б, тут відповідь має бути однозначною – судовий розгляд має бути повним і за участю захисника. Однак і в таких випадках трапляються помилки.

Так, у справі № 495/1872/22 судом першої інстанції військовослужбовця визнано винуватим в тому, що він за відсутності поважних причин не з'явився вчасно з лікувального закладу – лікарні з надання психіатричної допомоги до розташування військової частини. Крім того, цей військовослужбовець відкрито відмовився від несення обов'язків військової служби шляхом подання рапорту на ім'я командира військової частини щодо відмови від виконання обов'язків військової служби [6].

Судовий розгляд цього кримінального провадження здійснювався у порядку, передбаченому ч. 3 ст. 349 КПК. Апеляційний суд залишив без зміни цей вирок.

У касаційній скарзі захисник вказує, що військовослужбовець, погоджуючись на проведення судового розгляду в суді першої інстанції у скороченому порядку, внаслідок своєї правової неграмотності, відсутності захисника, нестабільного психічного стану та довіри до органів прокуратури, до кінця не розумів для себе правильності кваліфікації інкримінованих йому злочинів та всіх наслідків розгляду кримінального провадження в порядку, передбаченому ч. 3 ст. 349 КПК. Також захисник наголошує на тому, що судами попередніх інстанцій було допущено неповноту судового розгляду, а висновки, викладені в оскаржуваних судових рішеннях, не відповідають фактичним обставинам справи, аргументуючи свою позицію тим, що суди належним чином не дослідили наявні в матеріалах докази та не перевірили обставини, які свідчать про те, що у військовослужбовця були поважні причини вчасно не з'явитися до військової частини для відбування військової служби, які пов'язані з його психічним станом та обстановкою, що склалася внаслідок запровадження на території України воєнного стану і проведення військових дій.

Касаційним кримінальним судом Верховного Суду було скасовано рішення судів попередніх інстанцій та призначено новий розгляд у суді першої інстанції. Суд зазначив, що за наявності даних, що можуть викликати сумніви щодо осудності чи обмеженої осудності військовослужбовця, не пересвідчився у наявності в матеріалах кримінального провадження висновку відповідного експертного дослідження (судової психіатричної експертизи), проведення якого, в такому випадку, відповідно до вимог п. 3 ч. 2 ст. 242 КПК є обов'язковим [7].

На наш погляд, законодавчо слід обмежити право на проведення скороченого судового розгляду щодо окремої категорії осіб: зокрема тих, які обвинувачуються у вчиненні тяжкого та особливо тяжкого злочину, неповнолітніх та осіб, які страждають психічними чи фізичними вадами. У таких випадках з метою посилення гарантій прав обвинуваченого судовий розгляд має бути повним та всебічним, із дослідженням всіх наявних доказів.

У багатьох державах-членах Ради Європи та в державах, які мають статус спостерігача або інший статус в Раді Європи або Асамблеї, постійні кримінальні процеси поступово були замінені різними формами систем відмови від судового розгляду (які також називаються «узгоджене визнання вини», «визнання себе винним», «скорочені судові розгляди» або «спрощене судочинство»).

Диференціація кримінального судочинства є історичною тенденцією, і всі сучасні держави Європи прагнуть до її розширення. З урахуванням вище наведеного та низки інших чинників в наші дні в кримінальному судочинстві країн Європи склалися спрощені правила розгляду кримінальних справ. Називають їх по-різному – спрощеним, сумарним, прискореним і т.п. провадженням. Їх суть полягає в набагато менш скрупульозному дотриманні правил судочинства: менші вимоги до допустимості доказів, їх дослідження та перевірки, повноти і всебічності, забезпечення права на захист, оформлення прийнятих судом рішень і т.д. [8].

Для прикладу, у КПК ФРН спрощені процедури носять назву «Особливі види провадження». До них належать:

1. Провадження про видання наказу про покарання.

2. Провадження про призначення мір виправлення і безпеки.

3. Провадження про конфіскацію майна.

4. Прискорене провадження (прокуратура подає клопотання судді з розгляду кримінальних справ або суду шеффенів клопотання у письмовій або усній формі про прийняття рішення у прискореному провадженні, якщо справа є для цього придатною у зв'язку з тим, що вона нескладна, обставини діяння з'ясовані та підтверджені доказами. Якщо прокуратура подала клопотання, то судовий розгляд проводиться негайно або у найкоротші строки, при цьому рішення про відкриття судового розгляду не вимагається) [9].

Параграфом 491 КПК Австрії передбачено скасоване в 1999 р. і відновлене в 2015 р. так зване «прискорене провадження» без проведення судового розгляду, за результатами якого суддя одноособово або районний суд не ухвалює вирок, а виносить розпорядження про покарання.

Кримінальна справа розглядається у прискореному провадженні, якщо у клопотанні прокуратури про покарання йдеться про кримінальний проступок, обвинувачений не заперечує його вчинення та відмовився від судового розгляду; відсутні підстави для закриття провадження; вина обвинуваченого встановлена; у потерпілого немає претензій до обвинуваченого; за вчинення кримінального проступку передбачено покарання у вигляді накладення грошового штрафу або у вигляді позбавлення волі на строк не більше одного року [10].

Проведення судового розгляду в повному обсязі у Польщі здійснюється також не завжди. Так, у ст. 387 КПК Польщі передбачено, що до моменту закінчення допиту усіх обвинувачених під час судового розгляду обвинувачений може подати клопотання про винесення щодо нього обвинувального вироку і призначення йому пока-

рання чи іншого карного заходу без проведення дослідження доказів [11].

Прискорене провадження згідно КПК Литви має місце у випадках, коли обставини вчиненого злочину максимально зрозумілі. Кримінальне провадження розглядає апілінковий (дільничний) суд. Прокурор звертається до суду в той же день, коли було вчинено злочин, або не пізніше 10 днів з моменту вчинення злочину (ст. 426 КПК Литви) [12].

Відповідно до ст. 499 КПК Латвії суд може прийняти постанову про непроведення перевірки доказів щодо всього обвинувачення або його самостійної частини (епізоду), тільки за умови, що обвинувачений визнає свою вину у всьому пред'явленому йому обвинуваченні або у відповідній його частині; у суду після перевірки матеріалів справи немає сумнівів у винуватості обвинуваченого; обвинувачений, а у випадках обов'язкового захисту також його захисник і представник, згодні не проводити таку перевірку [13].

Висновки. Загалом, при проведенні скороченого судового розгляду особливих складнощів щодо застосування ч. 3 ст. 349 КПК у судів не виникає, оскільки умови такого застосування чітко окреслені в законі. Водночас окремі питання, що стосуються правової регламентації такого розгляду, на наш погляд, потребують вдосконалення.

Бачиться доцільним з метою належного забезпечення прав і свобод обвинуваченого запровадити для скороченого судового розгляду обов'язкову участь захисника за аналогією укладення угоди між прокурором та підозрюваним чи обвинуваченим про визнання винуватості шляхом доповнення статті 349 КПК України частиною 3-1 такого змісту: *«Участь захисника у скороченому судовому розгляді є обов'язковою»*. Це позбавить сумнівів щодо добровільності, розуміння тих обставин, які ніким не оспоруються, та інших умов скороченого судового розгляду.

Запровадити обмеження на проведення скороченого судового розгляду щодо окремої категорії осіб: тих, які обвинувачуються у вчиненні тяжкого та особливо тяжкого злочину, неповнолітніх та осіб, які страждають психічними чи фізичними вадами.

Література

1. Резолюція ПАРЄ № 2245 (2018) «Укладання угод у кримінальному провадженні: необхідність мінімальних стандартів для систем відмови від судового розгляду». URL: <https://www.echr.com.ua/document/rezolyuciya-parye-2245-2018>.

2. Кримінальний процесуальний кодекс України № 4651-VI від 13 квітня 2012 року. Верховна Рада України. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/4651-17>.

3. Інформаційний лист Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних прав України від 05.10.2012 р. № 223-1446/0-4-12 «Про деякі питання порядку здійснення судового розгляду в судовому провадженні у першій інстанції відповідно до Кримінального процесуального кодексу України». URL: https://zakononline.com.ua/documents/show/338294_338359.

4. Павлов Володимир. Скорочений розгляд легалізує всі процесуальні порушення слідства і може провокувати недовіру до суддів. *Закон. Бізнес. Вина недоведеності*. 26.03–01.04.2016. URL: <https://zib.com.ua/ua/122579.html>.

5. Лобойко Л. М. Допустимість спрощення судового розгляду справи у кримінальному процесі змішаної форми. *Судова реформа в Україні: проблеми і перспективи* : матер. наук.-практ. конф. (м. Харків, 18 – 19 квіт. 2002 р.). Київ ; Харків : Юрінком Інтер, 2002. С. 248–250.

6. Часткове дослідження доказів за спрощеною процедурою без роз'яснення наслідків такого судового розгляду є істотним порушенням вимог КПК. *Судова практика.LexInform*. URL: https://lexinform.com.ua/sudova-praktyka/chastkove-doslidzhennya-dokaziv-za-sproshhenoyu-protseduroyu-bez-roz-yasnennya-naslidkiv-takogo-sudovogo-rozglyadu-ye-istotnym-porushennam-vymog-kpk/#google_vignette.

7. ВС: норма ч. 3 ст. 349 КПК не звільняє суд від обов'язку встановити обставини, які підлягають доказуванню в кримінальному провадженні. Постанова ККС від 28.08.2019 у справі № 727/9754/18. *Судова практика*. 13.09.2019. URL: https://ukrainepravo.com/law-practice/practice_court/vs-norma-ch-3-st-349-kpk-ne-zvilnyaє-sud-vid-obov-yazku-vstanovyty-obstavyny-yaki-pidlygayut-dokaz/?month=01&year=2019&fbclid=IwAR2FBNuesElrpFnymMX7.

8. Сучасний кримінальний процес країн Європи : монографія / [Войнарович О. Б., Луцик В. В., Савченко В. А. та ін.] ; за ред. В.В. Луцика, В.І. Самаріна. Харків : Право, 2018. 792с.

9. Strafprozeßordnung(StPO). BRD. InderFassung derBekanntmachungvom 07.04.1987 (BGBl. I S. 1074, ber. S. 1319) zuletztgeändertdurchGesetzvom 26.07.2023 (BGBl. I S. 203). URL: <https://dejure.org/gesetze/StPO>.

10. StrafprozessordnungStPO 1975. URL: <https://www.ris.bka.gv.at/GeltendeFassung.wxe?Abfrage=Bundesnormen&Gesetzesnummer=10002326>.

11. Kodeks postępowania karnego: ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. URL: <http://isap.sejm.gov.pl/DetailsServlet?id=WDU19970890555>.

12. Кримінальний процесуальний кодекс Литовської Республіки від 14 березня 2003 р. № IX-785. URL: http://km.undp.sk/uploads/public/File/AC_ractitioners_Network/Litanies_Criminal_Procedre_Code.

13. Кримінально-процесуальний закон Латвійської Республіки. (В ред. від 15.07.2023). URL: <https://www.wipo.int/wipolex/ru/legislation/details/21960>.

Анотація

Коропецька С. О., Савченко В. А. Скорочений розгляд у кримінальному провадженні в Україні: новели та зарубіжний досвід. – Стаття.

У статті розглянуто особливості скороченого судового розгляду у кримінальному процесі України з урахуванням практики Верховного Суду та досвіду низки європейських країн.

Відзначається, що згідно КПК України обсяг доказів, які будуть досліджуватися, та порядок їх

дослідження визначаються ухвалою суду і в разі необхідності можуть бути змінені. В той же час суд має право, якщо проти цього не заперечують учасники судового провадження, визнати недоцільним дослідження доказів щодо тих обставин, які ніким не оспорується, що створює підставу для проведення скороченого судового розгляду в режимі процесуальної та ресурсної економії. Відсутність заперечень варто тлумачити як погодження сторін судового розгляду із недоцільністю дослідження доказів у провадженні через те, що ніхто не оспорує ці факти.

Звертається увага на те, що при спрощеному розгляді, всупереч вимогам ст. 23 КПК, об'єктивно унеможливується ретельна перевірка доказів, наданих стороною обвинувачення, як щодо їх належності, допустимості та достовірності, так і в цілому законності проведення досудового розслідування. Адже сторонами провадження не оспорується встановлені досудовим розслідуванням обставини вчиненого діяння. Як наслідок, дослідження доказів у повному обсязі перетворюється на формальність, в якій взагалі відсутня будь-яка змагальність.

Зроблено висновок, що окремі питання, які стосуються правової регламентації спрощеного розгляду потребують вдосконалення. Пропонується з метою належного забезпечення прав і свобод обвинуваченого запровадити для скороченого судового розгляду обов'язкову участь захисника за аналогією укладення угоди між прокурором та підозрюваним чи обвинуваченим про визнання винуватості. Доцільно також запровадити обмеження на проведення скороченого судового розгляду щодо окремої категорії осіб.

Ключові слова: дослідження доказів, скорочений судовий розгляд, спрощене провадження, угода.

Summary

Koropetska S. O., Savchenko V. A. Summary trial in criminal proceedings in Ukraine: novellas and foreign experience. – Article.

The article examines the peculiarities of abbreviated trials in the criminal process of Ukraine, taking into account the practice of the Supreme Court and the experience of a number of European countries.

It is noted that according to the Criminal Procedure Code of Ukraine, the amount of evidence to be investigated and the order of their investigation are determined by a court decision and may be changed if necessary. At the same time, the court has the right, if the participants in the court proceedings do not object to it, to consider it inexpedient to examine the evidence regarding those circumstances that are not disputed by anyone, which creates a basis for conducting an abbreviated trial in the mode of procedural and resource economy. The absence of objections should be interpreted as the agreement of the parties to the trial with the impracticality of examining the evidence in the proceedings due to the fact that no one disputes these facts.

Attention is drawn to the fact that in the case of simplified consideration, contrary to the requirements of Art. 23 of the Criminal Procedure Code, it is objectively impossible to thoroughly check the evidence provided by the prosecution, both in terms of their appropriateness, admissibility and credibility, and in general the legality of the pre-trial investigation. After all, the parties to the proceedings do not dispute the circumstances of the committed act established by the pre-trial investigation. As a result, the examination of the evidence in its entirety turns into a formality in which there is no competition at all.

It was concluded that certain issues related to the legal regulation of simplified proceedings need improvement. In order to properly ensure the rights and freedoms of the accused, it is proposed to introduce the mandatory participation of a defense attorney for abbreviated trials by analogy with the conclusion of a

plea agreement between the prosecutor and the suspect or the accused. It is also advisable to introduce restrictions on conducting abbreviated trials for a separate category of persons.

Key words: examination of evidence, abbreviated trial, simplified proceedings, agreement.